

HERINNERINGEN AAN MIJN VADER ALS TOONDICHTER

Vader werd geboren te Rumst op 7 april 1899 in de *Parochiale Kring*, als jongste van zes kinderen.

Een bronzen gedenkplaat aan de voorgevel, herinnert eraan dat toonkundige Abel Frans, hier het levenslicht zag en er vele jaren van zijn leven heeft doorgebracht.

Muziek was een constante in vaders leven. Hij had nooit een academische opleiding genoten en toch gaf hij, op 18 jarige leeftijd, een eerste liederenbundel uit.

Hij heeft ontzettend veel liederen gecomponeerd, maar ook de teksten schreef hij zelf, voor zijn vrouw en kinderen, waarvoor zijn liefde grenzeloos was. Hij schreef over de natuur, aktualiteiten, nieuwe uitvindingen...

Maar vaders beroep was noteur van orgelboeken voor danstentorgels en orchestrions. Hij leerde zijn vak bij de firma T. Mortier te Antwerpen. Er waren toen maar vier personen over heel ons land, die dit vak beheersten. Vader heeft heel zijn leven een voorliefde gehad voor het Mortierorgel. Toen de radio populair werd, verdwenen stilaan de orgels uit het straatbeeld in de jaren dertig. Mijn ouders besloten toen een café te openen in de Statiestraat, een grote gok, want het was crisis. Maar het lukte. Het werd café "Peter Benoit" omdat vader een grote bewondering had voor de Vlaamse toondichter... Zelfs op het horloge, boven de tapkast, waren de letters PETER BENOIT aangebracht i.p.v. cijfers. Er stond een borstbeeld van hem op het buffet en er hing een grote foto aan de muur van de grote kunstenaar.

Toen het orgel voor kermis en danstent opnieuw populair werd, kwam er ook een in het café. Ik herinner mij dat de ouverture van vele opera's op het orgel te beluisteren was, naast de moderne schlagers. Hij heeft ooit een boek gemaakt dat in beide richtingen kon worden gespeeld, een meesterlijke stunt.

De "Grolpot", een werk geschreven voor fagot en orkest, werd wereldwijd uitgevoerd en kent nog steeds een groot succes. Vader schreef ook operetmuziek zoals "Heibloemeke" "Kempische Harten" "Meikoningin" "'t Weeuwjtje van de opera" e.a. Tine Van Rompuy - Janssens schreef het libretto.

Toen de radio in zijn kinderschoenen stond, richtte vader een cabaret op: "De lustige Krekels", het programma van de krekels werd door het toenmalige *N.I.R.* fel gewaardeerd. Dat dit een schot in de roos was, getuigden de vele brieven vol lof, geschreven door de luisteraars naar "Vader Kregel", mijn vader. Onze Rumstse medewerkers waren Yvonne Verbeeck en Orpha Van der Kinderen.

In de jaren '50 startte vader met een operettegezelschap: "Rupel en Nethé", een amateurskring, maar een hele bekwame, én, hoe kon het ook anders, een symfonie-orkest "Peter Benoit". Velen herinneren zich nog de opvoeringen in Rumst en omstreken van zijn operetten.

"Meikoningin" werd zelfs in Zuid-Afrika opgevoerd in het Zuid-Afrikaans. Uit de talloze krantenknipsels uit die tijd, blijkt, welk overdonderend succes die kenden. Vader hield van ons dorp. Dat heeft hij bewezen door de liederen, die een ode waren aan de kleistreek gelegen aan de Rupel. Hij was een ondernemend man. Zo organiseerde hij stoeten, rondgangen langs de Mariakapellekens in de maand mei. Vader schreef ook cursiefjes in de plaatselijke kranten o.a. in het "Volksweekblad" en zelfs voor "De Gazette van Detroit" in de U.S.A., voor de Vlamingen aldaar. Was er een stoet, een jubileum, vader schreef de tekst voor de spandoeken, zelfs op rijm. Hij was ook een humorist in hart en nieren. Bewijs de vele sketches van zijn hand, die werden opgevoerd. Hij schreef ook muziek voor de plaatselijke harmonie, zoals zijn "Rumestamars". Voor de jaarlijkse uitstap maakte hij een medley op marsmaat, van populaire schlagers. Voor de voetbalploeg en de turnkring schreef hij een staplied respectievelijk: "De Rumstse Sportkring" en "Moed en Kracht". Vader was de bezieler van de zangavonden met Willem de Meyer en zijn zingende soldatenpeletons.

Vader ijverde ook in de scholen om de kinderen notenleer te onderwijzen i.p.v. cijfermuziek. Wij volgden ook lange tijd notenleer en piano. Dat stukje cultuur was een noodzaak in onze opvoeding, beweerde ons vader en we zijn er gelukkig mee, zeker weten. Esther, zijn 3de dochter, liep conservatorium voor zang en daar was ons vader fier op, want muziek en zang was zijn leven...

Vader was in de eerste plaats pianist, maar hij kon ook andere instrumenten bespelen. Ook het slagwerk was hem niet vreemd. Men beweerde dat hij een virtuoos was op de grote trom. Voor de kleinkinderen componeerde hij een wals, polka's en duetten. Hij componeerde zijn eigen "Dodemars, Vaarwel Elsa" (de naam van moeder), die hem begeleidde naar zijn laatste rustplaats op 4 mei 1962. Op dat ogenblik werd een programma voor de zieken op radio Kortrijk uitgezonden, waaraan vader jaren meewerkte.

Vader was ook de medestichter van de Vlaamse vrienden van SABAM.

De gemeente Rumst organiseerde enkele herdenkingsconcerten ter ere van vader.

Op 15 mei 1993 werd het Abel Frans plein plechtig ingehuldigd, achter het station, kort bij de plaats waar mijn ouders zovele jaren hun geliefde café hebben uitgebaat. Zijn afbeelding, uitgebeiteld in arduinsteen, aan de ingang van de nieuwe woorkern, is een blijvende herinnering aan onze dierbare vader, grootvader en overgrootvader.

Na die mooie plechtigheid ging het in stoet naar zijn geboortehuis waar een muzikale happening plaats vond. Die werd verzorgd door familieleden, kinderen, kleinkinderen en muzikale vrienden van vader. Zelfs het decor was een replica van zijn café "Peter Benoit".

Uiteraard was het programma volledig gewijd aan de onsterfelijke muziek en geschreven teksten van ons vader. De zaal was te klein voor zo'n toeloop. Onze neef, Frans Verleyen, wijdde er een uitgebreid artikel aan in het weekblad "Knack".

De bezielers van dit spektakel waren Francis Van den Eede, toen burgemeester te Rumst en schepen van cultuur, Frans De Herdt. Voor dit mooie initiatief blijven we hun heel dankbaar.

Vader was een eenvoudig, Vlaamsvoelend kunstenaar, maar vooral een minzaam en warmhartig man, die heel veel vrienden had, wat ook hun ideologie was.

De ontelbare en mooie herinneringen aan ons vader zullen we heel ons leven blijven koesteren in ons hart.

Hij gaf ons de liefde voor de muziek en de natuur door. Hij leerde ons in bewondering staan voor het wolkenspel, de zonsopgang, dauw in een spinnenrag, de zwaluwen die zich nestelden op de telefoondraden... Daar zag vader een thema in voor een lied, als waren de vogels noten op een notenbalk. Wij deelden zijn enthousiasme voor al dat moois. Vader, we blijven je eeuwig dankbaar voor al de schoonheid en de liefde die je gaf aan je gezin, samen met ons moeke. Ons leven lang zullen we fier zijn op zo'n vader... Abel Frans.

V. A. E. L. Frans

Sepp'1